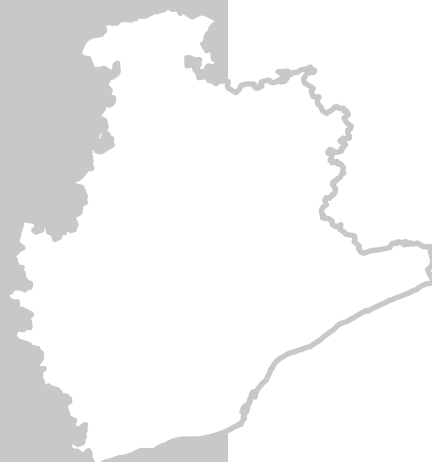

Província de Barcelona

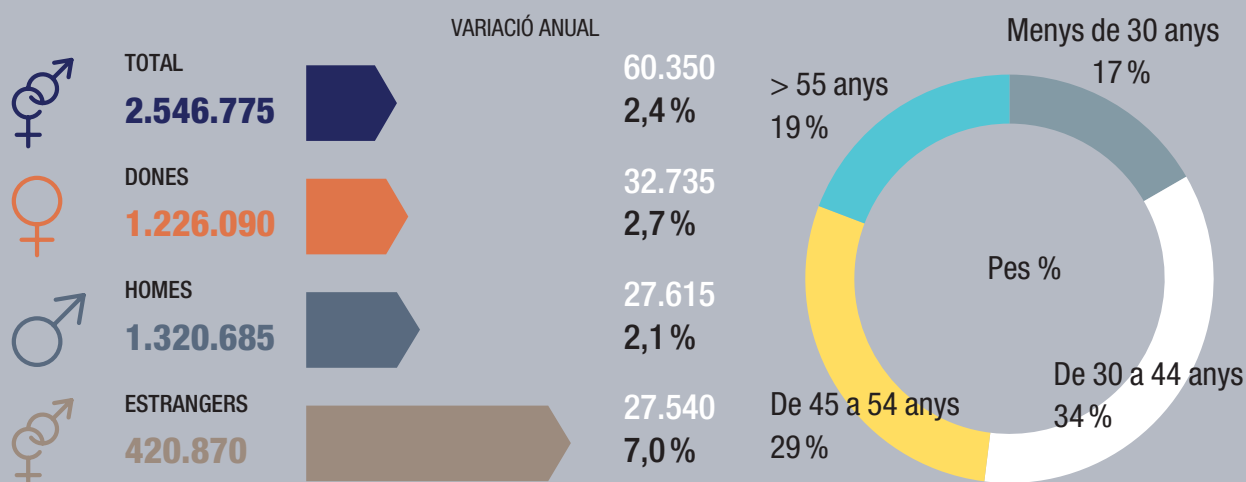

Resum executiu

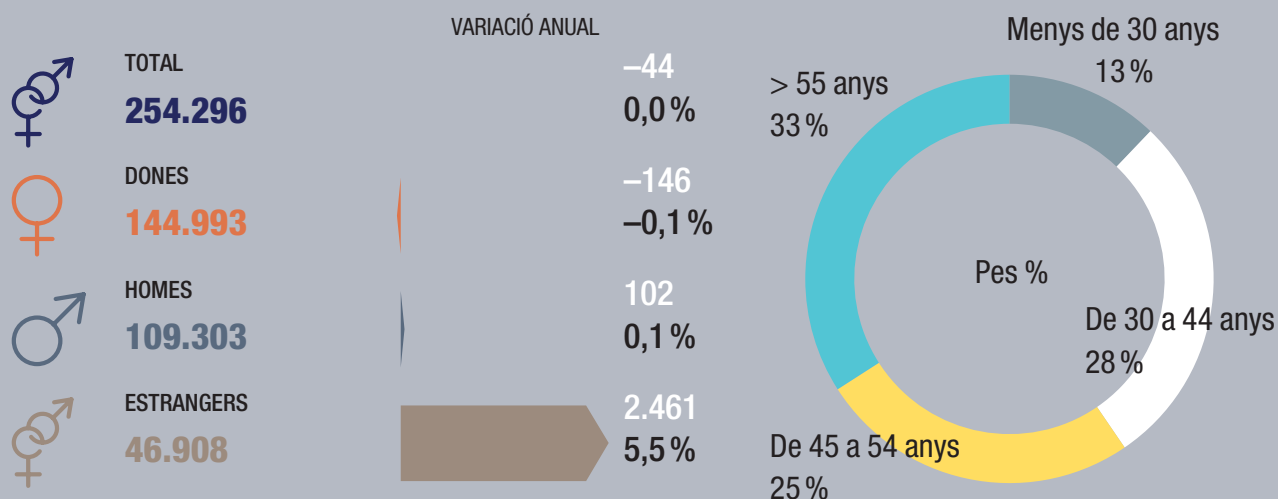
L'any 2023 s'ha produït un aterratge moderat dels ritmes de creixement en els indicadors socioeconòmics analitzats a la província de Barcelona. I és que, després de l'efecte rebot del procés de recuperació econòmica dels anys 2021 i 2022, amb una important embranzida fins a superar els nivells previstos durant la pandèmia de la covid-19 en la majoria d'indicadors, aquest darrer any 2023 ha mantingut el to positiu en la majoria d'ells. El PIB català s'ha elevat un 2,6 %, molt proper a l'augment del conjunt de l'Estat (2,5 %) i molt superior a la marcada atonia de la Zona Euro (0,4 %), gràcies a l'impuls de la despesa pública i del consum de les llars.

A la província de Barcelona, el nombre de llocs de treball registra un creixement interanual del 2,5 % l'any 2023, molt similar a l'augment de la població ocupada, del 2,4 %. Alhora, el nombre d'empreses evoluciona lleugerament a l'alça, amb una variació del 0,3 %. Els sectors més dinàmics han estat novament els serveis i la construcció. A diferència dels indicadors anteriors, l'atur frena la seva caiguda fins a un punt d'estancament (0,0 %). L'evolució positiva de l'ocupació ha fet que la taxa d'atur es mantingui a la baixa, i se situa en el 9,1 %. Per sexe, els indicadors d'ocupació i d'atur han tingut un millor comportament entre les dones.

Població ocupada registrada resident a la província. IVT 2023

Població aturada registrada resident a la província. IVT 2023

1. L'entorn de la província de Barcelona

L'evolució macroeconòmica mundial durant l'any 2023 ha resultat positiva, caracteritzada per una important resiliència, i un creixement ferm, que supera les expectatives que hi havia a inicis d'any. El PIB mundial ha crescut un 3,2 %, segons les estimacions del Fons Monetari Internacional. Després de l'important creixement del 2021 i part del 2022 com a efecte rebot de la crisi econòmica derivada de la pandèmia de la covid-19, s'esperava una major frenada o alentiment per al darrer 2023, però l'economia ha continuat amb un dinamisme sòlid, que ha propiciat un aterratge suau. La solidesa en el ritme de creixement s'ha basat en dos elements. Per una banda, la baixada dels preus de l'energia i, per l'altra, el repunt de l'oferta de mà d'obra, que ha facilitat un creixement ferm de l'ocupació. Un dels principals riscos que s'observava l'any 2022 era el risc de continuar amb una elevada inflació, que podia desencadenar una espiral d'escalada dels preus i dels costos laborals, però s'ha aconseguit evitar amb un procés de desinflació que es va iniciar en la segona meitat del 2022 i ha continuat al llarg del 2023. Per ara s'ha aturat la pujada dels costos de l'energia, que era un dels principals causants de la inflació, i aquests han tendit a moderar-se i fins i tot a reduir-se, alhora que s'han superat molts colls d'ampolla en la producció i distribució mundials, cosa que ha fet augmentar l'oferta i reduir-ne els preus. Les mesures fiscals i monetàries que han portat a terme les autoritats econòmiques de manera gairebé sincronitzada també han permès un control de la inflació. Pel que fa al repunt de l'oferta de mà d'obra, els fluxos migratoris han estat essencials, i són un dels elements que expliquen el creixement de l'ocupació. L'evolució positiva que ha tingut la demanda (especialment la despesa pública i el consum de les llars) i l'expansió de l'oferta per l'augment de l'activitat han permès posar els fonaments per al creixement de l'ocupació, i també per al creixement dels ingressos, que ha estat constant.

Malgrat presentar un millor comportament de l'esperat i una resiliència marcada, el creixement de l'economia mundial també ha patit i està patint fenòmens negatius que en propicien un esmorteïment. Fruit de les mesures preses per les autoritats econòmiques per controlar la inflació, ha augmentat el cost del crèdit i, tot i que això no ha dificultat excessivament l'accés a aquest crèdit, sí que ha generat una elevació dels costos d'endeutament. L'ocupació i el seu creixement no han vingut acompanyats d'un increment de la productivitat, que mostra un dèbil increment. A més, no han desaparegut els efectes de la crisi econòmica generada per la pandèmia de la covid-19; de fet, els efectes a llarg termini encara són presents, especialment a les economies en desenvolupament d'ingrés baix. Els riscos geopolítics tampoc s'han dissipat, ja que es mantenen molts conflictes, com ara el de la invasió russa a Ucraïna, i en sorgeixen de nous, amb el consegüent risc d'escalada i d'afectació sobre l'economia mundial. Alhora, el creixement ha estat desigual entre països i regions, de manera que s'ha produït una divergència entre les economies i una frenada en la previsió de convergència de les millores dels nivells de vida de la població.

Per a l'any 2024, el Fons Monetari Internacional preveu un increment del PIB mundial del 3,2 %, el mateix que l'any 2023, i es preveu gairebé el mateix per a l'any 2025 (3,1 %). Per a les economies avançades es preveu un lleuger repunt l'any 2024, amb un augment de la variació de tres dècimes. Però a les economies emergents i en desenvolupament, tot i marcar un major ritme de creixement, el PIB es reduirà en dues dècimes el mateix any.

Tal com va succeir l'any anterior, l'increment del producte interior brut l'any 2023 ha estat més intens a les economies emergents i en desenvolupament (4,5 %) que entre les economies avançades (1,6 %).

Entre les economies avançades, la que ha marcat un major ritme de creixement i ha impulsat més el creixement d'aquest grup d'economies ha estat la dels Estats Units (3,1 %), ja que la resta experimenten una evolució positiva moderada: el Japó (1,3 %), el Canadà (0,9 %) i la Zona Euro (0,1 %). I en el cas del Regne Unit, l'evolució ha resultat negativa (-0,2 %). Dins de la Unió Econòmica i Monetària (UEM), l'evolució positiva dèbil del PIB és semblant en el cas del PIB real, però amb diferències importants entre països. Entre les grans economies de la UEM destaca l'impuls en el creixement d'Espanya (2,5 %), molt per sobre de la resta (França i Itàlia, 0,9 %), però sobretot per sobre

El PIB mundial ha augmentat un 3,2 % l'any 2023, amb un creixement sòlid.

d'Alemanya, que mostra una economia amb tendència a l'atonía i una lleugera depressió (–0,3 %). Els països mediterranis de la UEM són els que experimenten un increment més destacat: per sobre del 5 % a Malta i per sobre del 2 % a Portugal, Grècia, Croàcia i Xipre. Per contra, alguns països experimenten un retrocés del PIB real: és el cas de les repúbliques bàltiques, de Luxemburg, de Finlàndia, d'Àustria, però sobretot d'Irlanda (–3,2 %), que havia estat cap de llança del creixement econòmic europeu els darrers anys.

Entre els països emergents, el major increment s'ha tornat a donar al continent asiàtic (4,3 %), on destaquen l'Índia (7,8 %) i la reactivació de la Xina (5,2 %). Per la seva part, l'Amèrica Llatina i el Carib registren un increment del 2,3 % del seu PIB real, amb creixements comparativament destacats a Mèxic i al Brasil i retrocessos al Perú i a l'Argentina. L'Àfrica subsahariana experimenta un creixement en la línia de la resta de regions emergents (3,4 %), mentre que l'Orient Mitjà i l'Àsia Central mostren una moderació respecte a l'evolució dels anys anteriors (2,0 %). Finalment, dins d'Europa augmenta el dinamisme entre les economies emergents (3,2 %), amb un creixement important a Turquia (4,5 %) i un retorn a la senda positiva de l'economia russa (3,6 %).

El PIB espanyol ha crescut més que el de la Zona Euro (2,5 % enfront de 0,4 %).

El PIB espanyol continua essent un dels més dinàmics dins de la Zona Euro, és l'evolució positiva més marcada entre les grans economies europees. L'any 2023, el seu PIB real ha crescut un 2,5 %, 2,1 punts percentuals per sobre de la Zona Euro (0,4 %). Si l'any 2022 ja va superar el nivell previ a la covid-19, el 2023 el nivell se situa un 3 % per sobre d'aquest moment.

L'informe anual del Banc d'Espanya assenyala que el dinamisme de l'economia espanyola ha estat major de l'esperat i del previst, tot i les restriccions derivades de la política monetària i el manteniment de la incertesa geopolítica. La fortalesa del consum públic i privat, així com de les exportacions de serveis, han estat els elements tractors de l'evolució positiva de l'economia espanyola, i han aconseguit contrarestar la debilitat de la inversió. S'ha mantingut un dinamisme elevat de la despesa de les llars, així com del consum públic i de la demanda externa, especialment dels serveis vinculats al turisme, alhora que s'ha produït una ferma i continuada creació d'ocupació. La inflació, per la seva part, s'ha moderat de manera significativa, gràcies a la baixada del preu de les primeres matèries energètiques i de la moderació de la inflació en els aliments. La moderació de la inflació també s'ha traslladat a la inflació subjacent, però es manté per sobre de la inflació general. L'augment del PIB ha derivat en una sensible reducció del dèficit i del deute públic. En canvi, la inversió empresarial mostra una important atonia, malgrat que hi ha hagut un descens generalitzat de l'endeutament del sector privat. Si bé el comportament ha estat positiu en el seu conjunt, l'economia espanyola s'enfronta a importants reptes a curt i a mitjà termini. Entre els reptes a curt termini s'observa la necessitat d'augmentar la productivitat, i que vagi en paral·lel al creixement de l'ocupació. Les perspectives de millora de l'economia de la Zona Euro poden fer reactivar les regles fiscals a escala europea, cosa que tensaria les finances públiques espanyoles, que comparativament són més vulnerables. L'evolució positiva de l'economia i l'ocupació no ha vingut acompanyada d'una convergència del nivell de renda per càpita espanyol amb el de la Zona Euro, la qual cosa evidencia la necessitat d'abordar reptes estructurals per esmenar aquesta deficiència.

El PIB català ha crescut l'any 2023 amb una intensitat molt propera a la que s'ha donat al conjunt de l'Estat (2,6 % i 2,5 %, respectivament). La majoria dels components de la demanda interna han tingut un comportament lleugerament menys dinàmic a Catalunya, especialment el consum de les administracions públiques (2,3 %, 1,4 punts percentuals per sota d'Espanya), però també

El creixement del PIB català (2,6 %) ha estat molt similar a l'espanyol (2,5 %).

el consum de les llars (1,4 %, 0,3 punts percentuals menys que Espanya). La formació bruta de capital ha davallat una mica més que al conjunt de l'Estat (–0,7 % i –0,4 %, respectivament). En canvi, les exportacions i importacions presenten una evolució més positiva al conjunt de Catalunya. La variació tant d'importacions com d'exportacions de béns i serveis es modera, però el ritme

de creixement és considerable. El saldo exterior se situa en 1,4 punts percentuals positius. La demanda interna i el saldo exterior han contribuït d'igual manera en l'evolució positiva del PIB català.

En el cantó de l'**oferta**, el comportament dels diferents sectors ha estat desigual entre Catalunya i Espanya en alguns sectors, amb major creixement al sector industrial, similar en el cas dels serveis, inferior en la construcció i amb un retrocés més profund al sector primari. Després del seu descens l'any 2022, el sector de la indústria esdevé el més dinàmic a Catalunya, amb un increment del 3,5 % (1,8 % a Espanya), de manera que impulsa el creixement del PIB català, aportant el 22,6 % d'aquest creixement. El sector més important en volum, els serveis, avança en el seu PIB un 3,1 %, de manera pràcticament idèntica al conjunt de l'Estat (3,2 %), i aporta el 79,4 % del creixement del PIB. La construcció modera el seu creixement fins a l'1,8 %, situant-se per sota de la dinàmica espanyola (2,3 %). Finalment, el sector primari experimenta un important retrocés, cau un -17,6 %, degut principalment a la greu sequera que arrossega el territori, i, de fet, esmorteix el creixement del PIB català en -4,8 punts.

Taula 1

Producte interior brut.

(Taxes de variació interanual, en volum, en %)

	Catalunya		Espanya	
	2022	2023	2022	2023
PIB	6,7	2,6	5,8	2,5
Demanda				
Demanda interna (5)	2,5	1,4	2,9	1,7
Despesa en consum de les llars	2,9	1,9	4,8	1,8
Despesa en consum de les adm. públiques (1) (5)	0,7	2,3	-0,2	3,7
Formació bruta de capital (2)	3,1	-0,7	1,4	-0,4
Saldo exterior (3) (4) (5)	4,5	1,4	2,9	0,8
Exportacions de béns i serveis	13,9	7,1	15,2	2,3
Importacions de béns i serveis	7,8	2,9	7,0	0,3
Oferta				
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	-9,2	-17,6	-19,8	-1,9
Indústria	-1,6	3,5	2,6	1,8
Construcció	5,4	1,8	3,2	2,3
Serveis	9,5	3,1	8,0	3,2

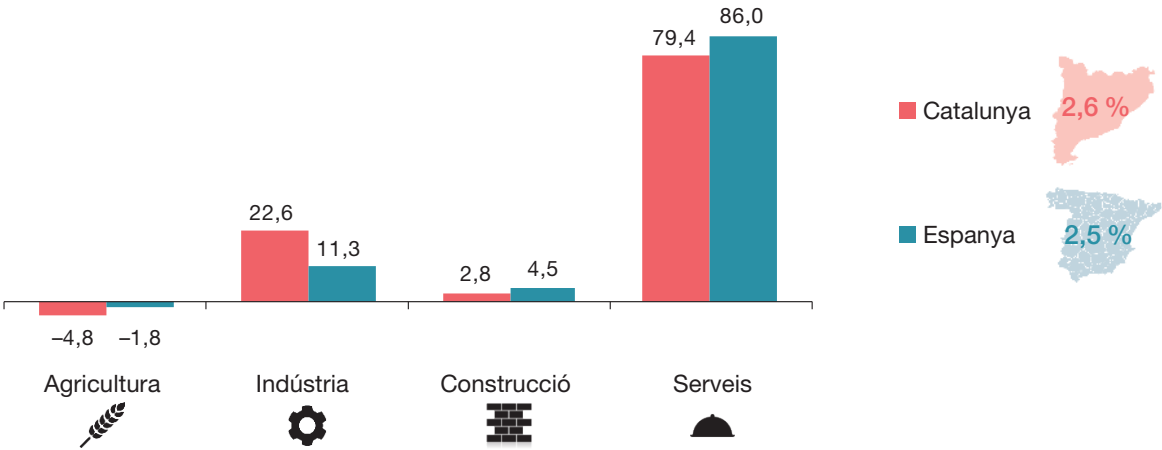
(1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars. (2) Inclou la variació d'existències. (3) La dada de Catalunya inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya. (4) Aportació al creixement del PIB. (5) La dada d'Espanya ha estat calculada per l'Idescat, a partir de la informació publicada per l'INE, per facilitar la comparabilitat.

Font: Idescat

El PIB creix en la demanda pel saldo exterior i per la demanda interna, especialment de les administracions públiques (2,3 %). Pel cantó de l'oferta, el sector més dinàmic ha estat la indústria (3,5 %), enfront d'una davallada important de l'agricultura (-17,6 %).

Gràfic 1

Aportacions dels sectors al creixement del PIB de l'any 2023 (en percentatge)

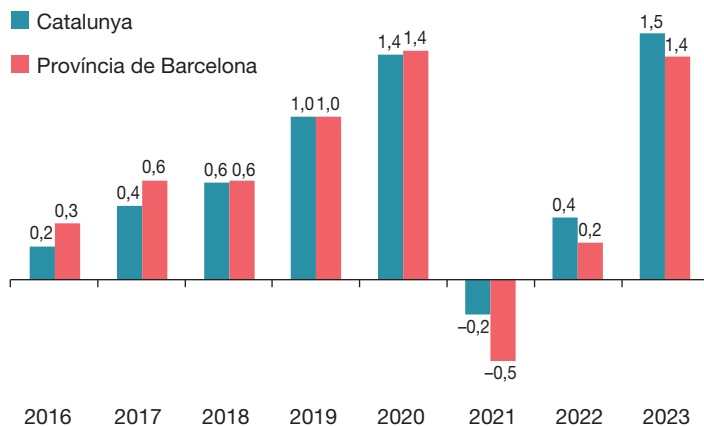
Font: Idescat

2. La província de Barcelona

La **població** de la província de Barcelona accelera el seu creixement el darrer any 2023 respecte a l'any anterior. L'augment de població ha estat de l'1,4 %, lleugerament per sota del ritme de creixement a Catalunya (1,5 %), i, d'aquesta manera, redueix una dècima el pes relatiu de la província sobre el conjunt català, fins al 73,4 %. Segons el padró d'habitants, a la província hi viuen 5.805.500 persones, que són 77.885 més que l'any 2022. Les quatre províncies catalanes han crescut durant aquest període. La província barcelonina ha tingut un creixement comparativament moderat, només per sobre de Lleida (1,2 %).

Gràfic 2

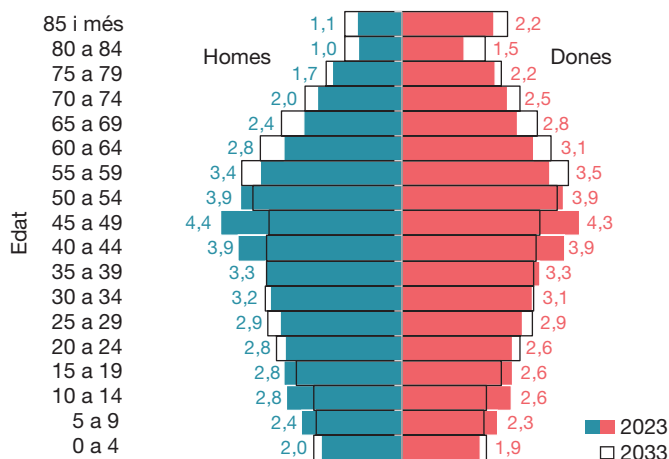
Taxes de variació de la població total, 2016-2023 (en percentatge)

Font: Idescat i INE basat en dades del padró d'habitants

Gràfic 3

Piràmide d'edats de la província de Barcelona 2023-2033 (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Cens de població i habitatges de l'INE

El creixement de la població s'accelera l'any 2023, tot i ser una mica inferior al creixement català, i per darrere de les províncies de Girona i Tarragona.

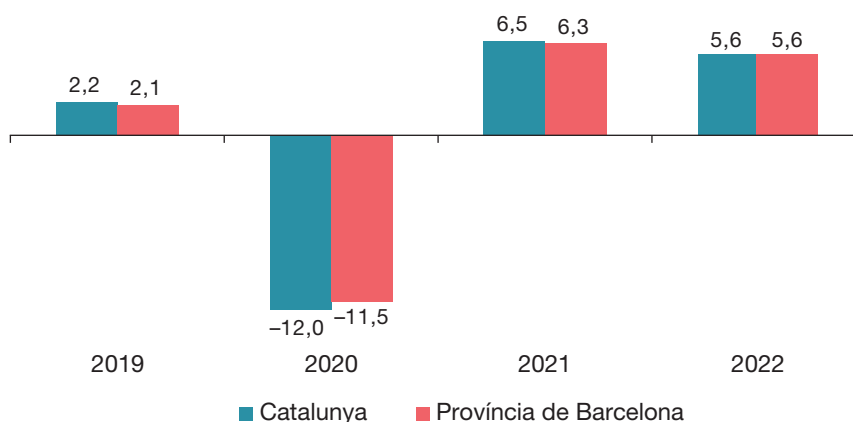
Igual que l'any anterior, l'increment de la població està basat en el creixement de la població amb nacionalitat estrangera, que registra un important repunt, de l'11,1 %. En canvi, la població autòctona tan sols augmenta un 0,1 %. El pes relatiu dels estrangers sobre el total de població s'incrementa fins al 16,4 % (950.707 habitants estrangers). D'altra banda, segons el PERE (padró d'espanyols residents a l'estranger), l'1 de gener del 2023 hi havia 282.886 persones amb nacionalitat espanyola

procedents de la província vivint a l'estranger, un 2,9 % més que un any abans. En el darrer any, el grup d'edat que més ha augmentat és el de població en edat de treballar, de 16 a 64 anys (2,2 %), seguit del grup de 65 anys i més (1,9 %). Per contra, el grup de 0 a 15 anys continua a la baixa, aprimant-se un -0,6 %.

Segons les projeccions de població de l'Idescat en el seu escenari mitjà, la població de la província a deu anys vista, l'any 2033, superarà els 6 milions d'habitants (6.017.879), un 3,8 % més que el 2023. La piràmide d'edats es farà més estreta en els trams de 5 a 19 anys i de 40 a 54. En canvi, s'ampliarà la població de 55 anys en endavant i, conseqüentment, l'índex d'envelliment, és a dir, la relació entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de menors de 15 anys, augmentarà, i passarà del 139,4 % del 2023 al 185,2 % una dècada més tard, mentre que l'índex de dependència de la gent gran —població de 65 anys i més per cada 100 persones de 15 a 64 anys— també creixerà, passant del 29,0 % al 35,0 %.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA

En les dades de l'evolució del **valor afegit brut** de la província de Barcelona per a l'any 2022 publicades a l'Anuari Econòmic Comarcal del BBVA, s'observa un ascens anual del 5,6 %, de manera que es consolida la recuperació iniciada l'any 2021 (6,3 %) després del sotrac provocat per la crisi de la covid (-11,5 %). És el mateix ritme de creixement que s'ha donat a escala catalana. Es tracta del segon creixement més important entre les quatre províncies catalanes, només superat per Girona (6,5 %), i per sobre de Tarragona (5,1 %) i Lleida (3,1 %). L'agregat dels avenços del VAB experimentats els anys 2021 i 2022 aconsegueix superar la caiguda soferta l'any 2020. L'any 2022, el sector més important de la província, els serveis, impulsa el creixement amb un avenç del 7,7 % interanual. La construcció també presenta una evolució positiva (4,5 %). En canvi, el segon sector en importància, la indústria, retrocedeix un -2,1 %, arrossegat per la inflació generada en bona part tant pels problemes de subministraments experimentats com per l'augment dels costos, especialment els energètics. També la inflació, però principalment els estralls de la sequera, han propiciat una marcada caiguda del VAB al sector primari, del -16,1 %.

Els llocs de treball i l'ocupació mantenen un dinamisme positiu destacat el 2023, i es consolida la fase expansiva socioeconòmica. L'augment de l'ocupació és la causa de la reducció de la taxa d'atur, ja que el nombre d'aturats s'estanca. Per la seva banda, el teixit empresarial continua amb una lenta recuperació, sense arribar als nivells previs a la covid-19.

L'inici de la fase expansiva de l'ocupació al llarg de l'any 2022 s'ha estès durant l'any 2023, amb un ritme de creixement consistent, de tal manera que s'han configurat tres anys continuats de recuperació i expansió de l'ocupació a la demarcació.

La **població ocupada registrada** en tancar l'any 2023 (afiliats a la Seguretat Social, en règim general i d'autònoms, segons la residència dels treballadors) és un 2,4 % superior a la del mateix període de l'any anterior (60.350 ocupats més), i deixa la xifra total d'ocupats en 2.546.775. La variació interanual és sensiblement inferior a la del conjunt de Catalunya (2,6 %).

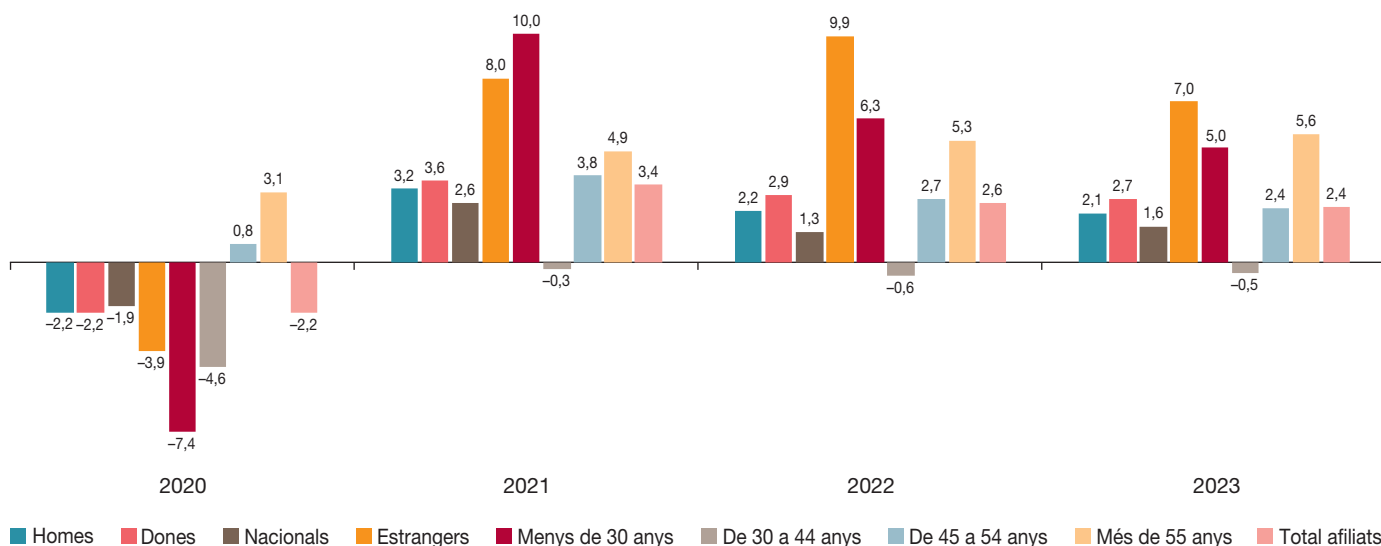
Segons el sexe, la pujada d'ocupats registrats a la província de Barcelona ha estat sensiblement més intensa entre les dones que entre els homes (2,7 % i 2,1 %, respectivament), un patró similar al dels anys anteriors. Les diferències més notables es donen segons la nacionalitat, amb un

creixement destacat de persones ocupades estrangeres (7,0 %), enfront d'un creixement moderat de la població autòctona (1,6 %). Pel que fa als grups d'edat, tots registren una evolució positiva, a excepció del tram de 30 a 44 anys, en el qual es dona una feble davallada (−0,5 %). El grup que creix de manera més intensa és el de 55 anys i més (5,6 %), seguit de la població jove (5,0 %).

Per la seva banda, el nombre de **llocs de treball** (afiliacions a la Seguretat Social segons el compte de cotització de l'empresa) presenta una evolució semblant a la de l'ocupació, ja que en aquest període s'ha incrementat un 2,5 %, ascens dues dècimes inferior al creixement experimentat a Catalunya (2,7 %). Això suposa una petita moderació respecte a la dinàmica de l'any 2022 (3,0 %), però és un creixement sòlid que permet marcar nous màxims de xifres absolutes mai observades en la sèrie disponible. L'any finalitza amb 2.747.965 llocs de treball. En canvi, el nombre d'**empreses** (comptes de cotització) s'incrementa lleugerament respecte a un any abans (0,3 %), replicant

Gràfic 5

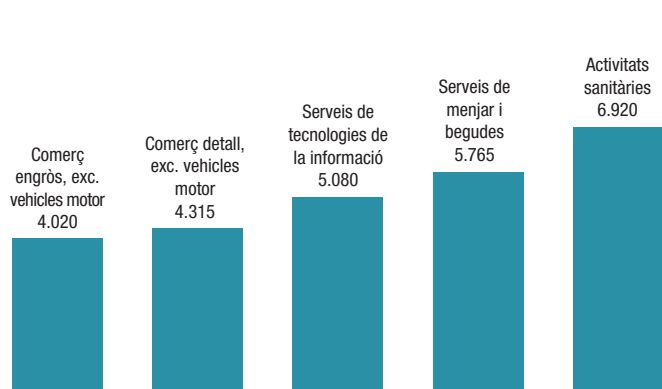
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Província de Barcelona (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 6

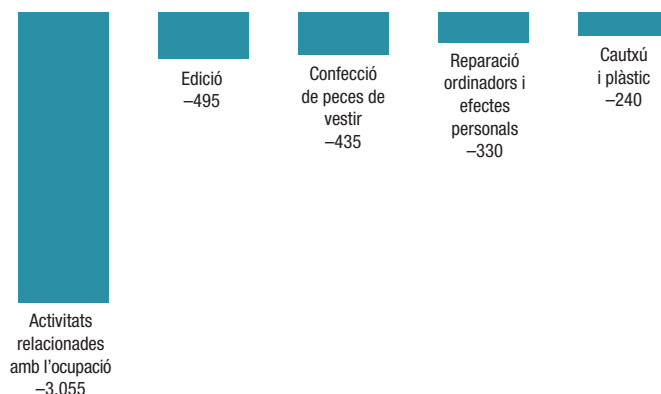
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Província de Barcelona, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Província de Barcelona, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

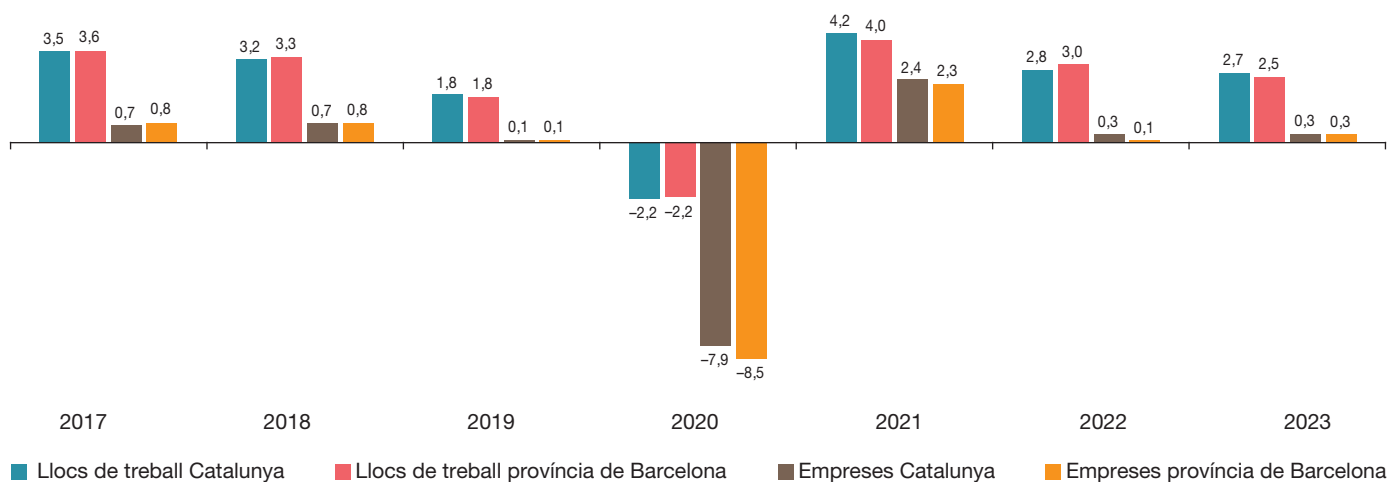
l'evolució que es dona a Catalunya, però resulta un creixement molt més dèbil que el de llocs de treball, i la xifra total encara es troba per sota de la que es donava abans de la crisi de la covid. A conseqüència del marcat creixement de llocs de treball i del dèbil avenç en el nombre d'empreses, s'està produint un guany de dimensió dels establiments, és a dir, del nombre mitjà de treballadors per empresa.

L'evolució dels llocs de treball segons els grans sectors d'activitat el 2023 mostra que, a excepció del retrocés a l'agricultura (-1,4 %), la resta tenen més llocs de treball que un any abans, encapçalats pel sector dels serveis (2,8 %), que a més és un sector cabdal a la província, amb més del 80 % dels llocs de treball. En el mateix període, els llocs de treball de la indústria creixen un 1,2 %, i un 1,8 % a la construcció. Pel que fa als subsectors amb més guanys de llocs de treball, en termes absoluts, destaquen les activitats sanitàries, que sumen gairebé 7.000 llocs de treball més en un any. En segon terme es posiciona el subsector dels serveis de menjar i begudes, que suma més de 5.700 llocs de treball i que ja l'any passat va ser un dels sectors més dinàmics amb la tornada a la normalitat després de la crisi de la covid. En tercer lloc trobem els serveis de tecnologies de la informació, que perden pistonada en relació amb els dos anys anteriors, però encara presenten un dinamisme important, ja que guanyen més de 5.000 llocs de treball. El quart sector amb major increment ha estat el comerç al detall (4.315 llocs més), seguit del comerç a l'engròs (4.020 llocs més).

Seguint l'evolució dels darrers dos anys, el 2023 la majoria dels subsectors que han registrat pèrdues absolutes de llocs de treball han tingut reduccions petites, amb una única excepció: novament, la caiguda més significativa s'ha registrat a les activitats relacionades amb l'ocupació, on hi ha 3.055 llocs de treball menys que en el mateix període del 2022. A molta distància, el segon subsector amb més pèrdues de llocs de treball és el dels serveis d'edició, amb 495 llocs menys.

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

Font: Idescat

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el nombre de societats mercantils amb seu social a la província de Barcelona passa de 97.973 l'exercici 2021 a 98.030 l'exercici 2022 (increment del 0,1 %). El volum de negoci generat per aquestes societats mercantils passa de 291.237 a 348.680 milions d'euros (creixement del 19,7 %). L'increment de la facturació del teixit empresarial al llarg de l'exercici 2022 ha més que doblat l'augment que ha registrat el PIB a Catalunya (9,6 %).

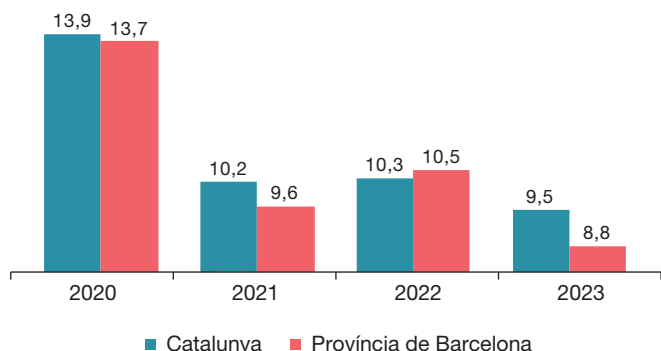
El sector serveis concentra el 62,7 % de la facturació de les societats mercantils amb seu a la província, la indústria el 32,0 %, la construcció el 4,7 % i el sector primari el 0,6 % restant. Els cinc primers sectors d'activitat per volum de negoci són: altres tipus de comerç a l'engròs amb 32.383 milions d'euros (el 9,3 % del total), químiques i farmacèutiques amb 26.454 milions d'euros (7,6 %),

comerç a l'engròs d'alimentació i begudes amb 22.770 milions d'euros (6,5 %), productes alimentaris i begudes amb 20.712 milions d'euros (5,9 %) i comerç a l'engròs de productes d'ús domèstic amb 19.179 milions d'euros (5,5 %). Les 250 primeres societats mercantils amb seu social a la província de Barcelona segons el volum de facturació concentren el 38,3 % de la facturació total generada pel teixit empresarial de les comarques barcelonines.

Gràfic 9

Taxa d'atur estimat

(en percentatge)

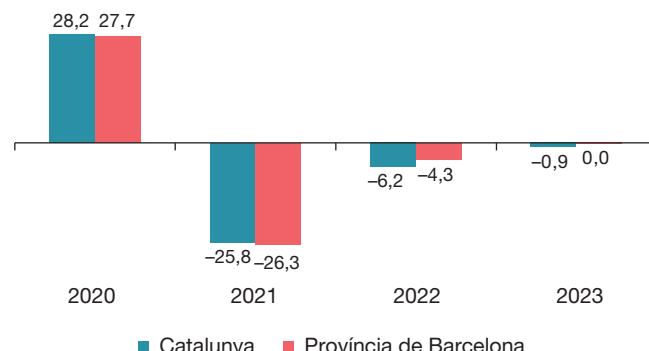

Font: Idescat i INE

Gràfic 10

Variació anual de la població aturada registrada

(en percentatge)

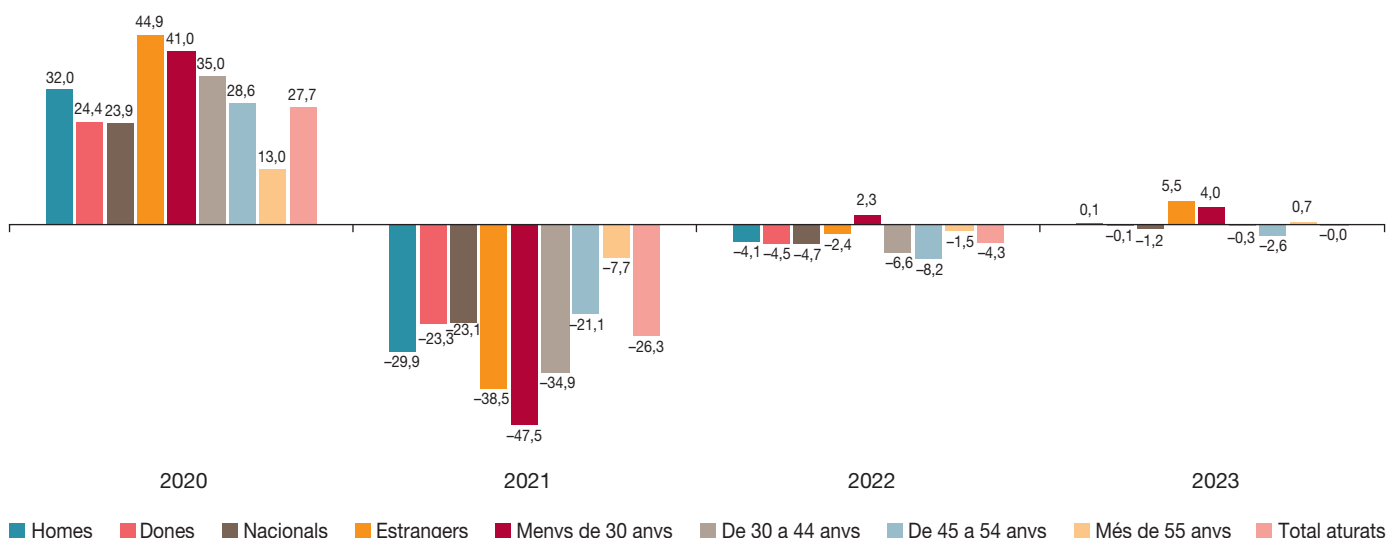

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Gràfic 11

Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Província de Barcelona

(en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

La **població aturada registrada** en finalitzar l'any 2023 se situa en 254.296 persones, tan sols 44 menys que en el mateix període de l'any 2022. S'ha produït un esmorteïment en la caiguda de l'atur que es produïa des de l'any 2021 fins a arribar a un estancament, ja que la variació interanual ha estat del 0,0 %. Al conjunt de Catalunya també s'ha donat un comportament similar, si bé encara registra una lleugera davallada, del -0,9 %. Per sexes, l'evolució ha estat pròxima a l'estancament en ambdós casos, si bé l'atur s'ha incrementat tímidament entre els homes (0,1 %) i ha caigut en la mateixa magnitud entre les dones (-0,1 %). Per grups d'edat, el descens més significatiu es dona entre els 45 i els 54 anys, mentre que l'increment més important és entre els joves menors de 30

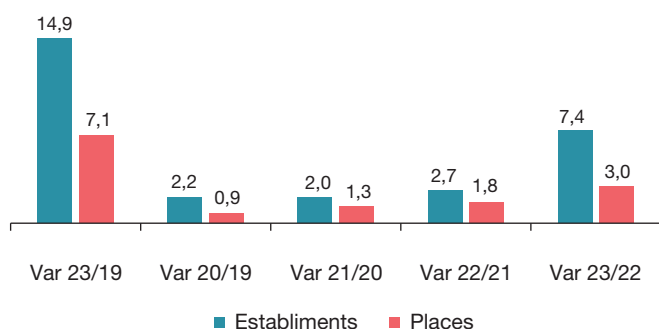
anys. Finalment, la major diferència la trobem segons la nacionalitat: baixa l'atur entre la població autòctona (-1,2 %) i augmenta entre la població amb nacionalitat estrangera (5,5 %).

Malgrat l'estancament de la població aturada, la **taxa d'atur** registrat en acabar l'any 2023 resulta dues dècimes inferior que un any abans, del 9,1 %, gràcies a l'augment de la població ocupada. Contràriament a l'atur registrat, segons les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de l'INE i les publicades per l'Idescat, la taxa d'atur estimada el quart trimestre del 2023 ha estat del 8,8 %, per tant, es redueix en 1,9 punts percentuals respecte a l'any anterior, i resulta quatre dècimes inferior a la taxa catalana (9,2 %). Així doncs, la incidència de l'atur estimat continua reduint-se.

Els indicadors d'evolució **turística** de la província de Barcelona presenten una oferta d'allotjament bastant estable, amb un 3 % de creixement en el nombre de places respecte al 2022. Totes les tipologies d'allotjament creixen entre un 0 i un 8 % respecte al 2022, amb l'increment més important en el nombre d'habitatsges d'ús turístic (HUT), que augmenten amb gairebé 9.500 places noves.

Gràfic 12

Taxes de variació interanual de l'oferta turística. Província de Barcelona* (en percentatge)

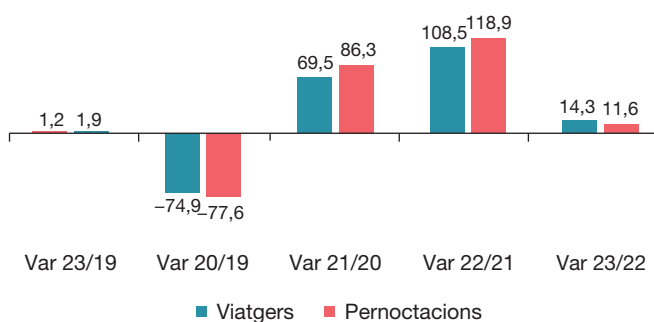

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatsges d'ús turístic i albergs de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 13

Taxes de variació interanual de la demanda turística. Província de Barcelona* (en percentatge)

* Inclou viatgers i pernoctacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació hotelera, en càmpings i en turisme rural de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

En relació amb la demanda turística de la província, les xifres d'activitat del 2023 superen les del 2022, amb un 14 % i un 12 % d'increment de viatgers i pernoctacions, respectivament. Els establiments hotelers són la tipologia d'allotjament que més creix. La distribució de les pernoctacions es concentra en més d'un 60 % a la comarca del Barcelonès, i en un 20 % a la comarca del Maresme. La resta de comarques representen entre un 0 i un 7 % del pes de pernoctacions de la província.

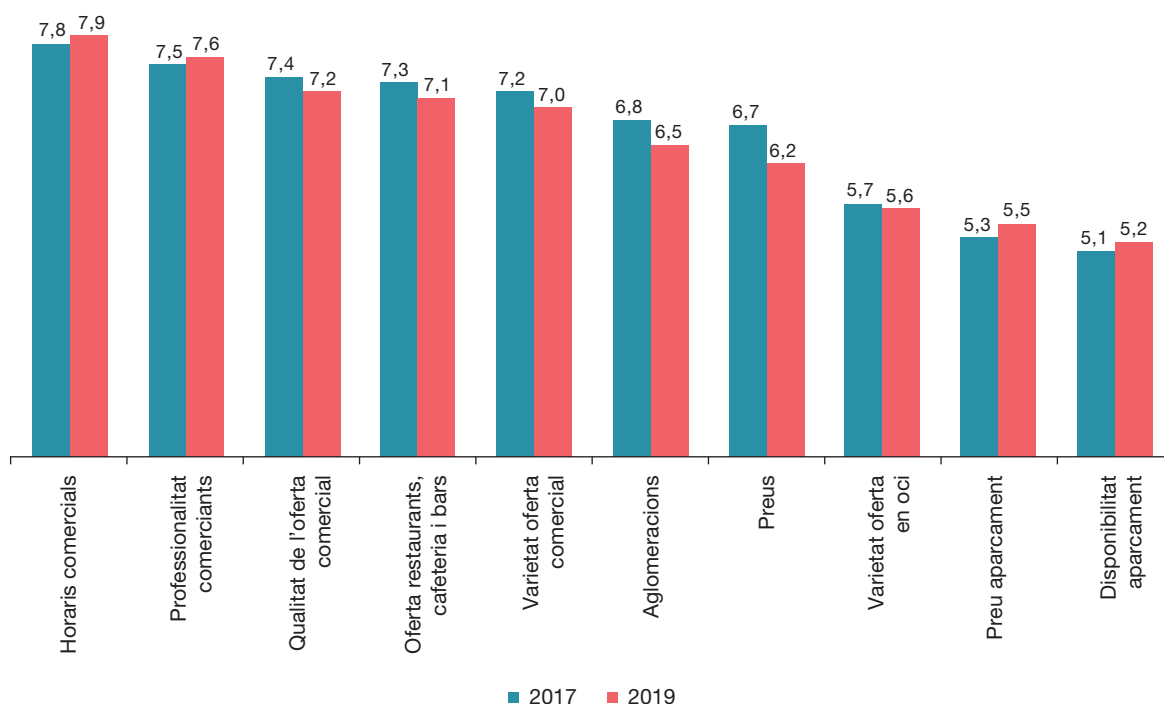
Finalment, la taxa turística (IETT) recaptada en el total de la província ha estat de 58,6 milions euros, un 23 % més que el 2022. En aquest cas, el Barcelonès recapta el 83,7 % del total de la província, el Maresme el 7,0 % i la resta menys del 3,5 %.

En relació amb el **comerç**, segons les dades publicades per la Generalitat de Catalunya, l'any 2023 hi havia un total de 63.091 establiments comercials a la província de Barcelona, que ocupaven una superfície de venda de 8.339.369 m². Això suposa un descens respecte a l'any 2021 del -5,1 % en el nombre d'establiments i un augment del 5,7 % de la superfície de venda.

La recaptació en l'impost sobre les estades en establiments turístics arriba, gairebé, als 60 milions d'euros l'any 2023 a la província de Barcelona.

Gràfic 14

Valoracions específiques de l'oferta comercial, 2019 (sobre 10)

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019, Diputació de Barcelona

La densitat comercial resultant és de 11,02 establiments per cada 1.000 habitants, 6 dècimes més que l'any 2021. La superfície mitjana per establiment se situa en 132 m², 14 m² més que el 2021, un increment de l'11,4 % respecte a l'any 2021.

Els últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019 recullen que l'oferta comercial és valorada amb un notable per part de la població, concretament amb 7,15 punts sobre 10, nota que suposa un lleuger descens de 9 centèsimes respecte a l'enquesta anterior, corresponent a l'any 2017. Els aspectes que resulten més valorats són la professionalitat dels comerciants (7,63) i els horaris comercials (7,91), enfront del preu de l'aparcament de les zones comercials (5,46) i la disponibilitat d'aparcament d'aquestes zones (5,46), que són els aspectes pitjor valorats. Comparat amb l'enquesta anterior, la millora de valoració més significativa es dona en els preus, que passen d'una puntuació de 5,74 a 6,23 a la darrera enquesta.

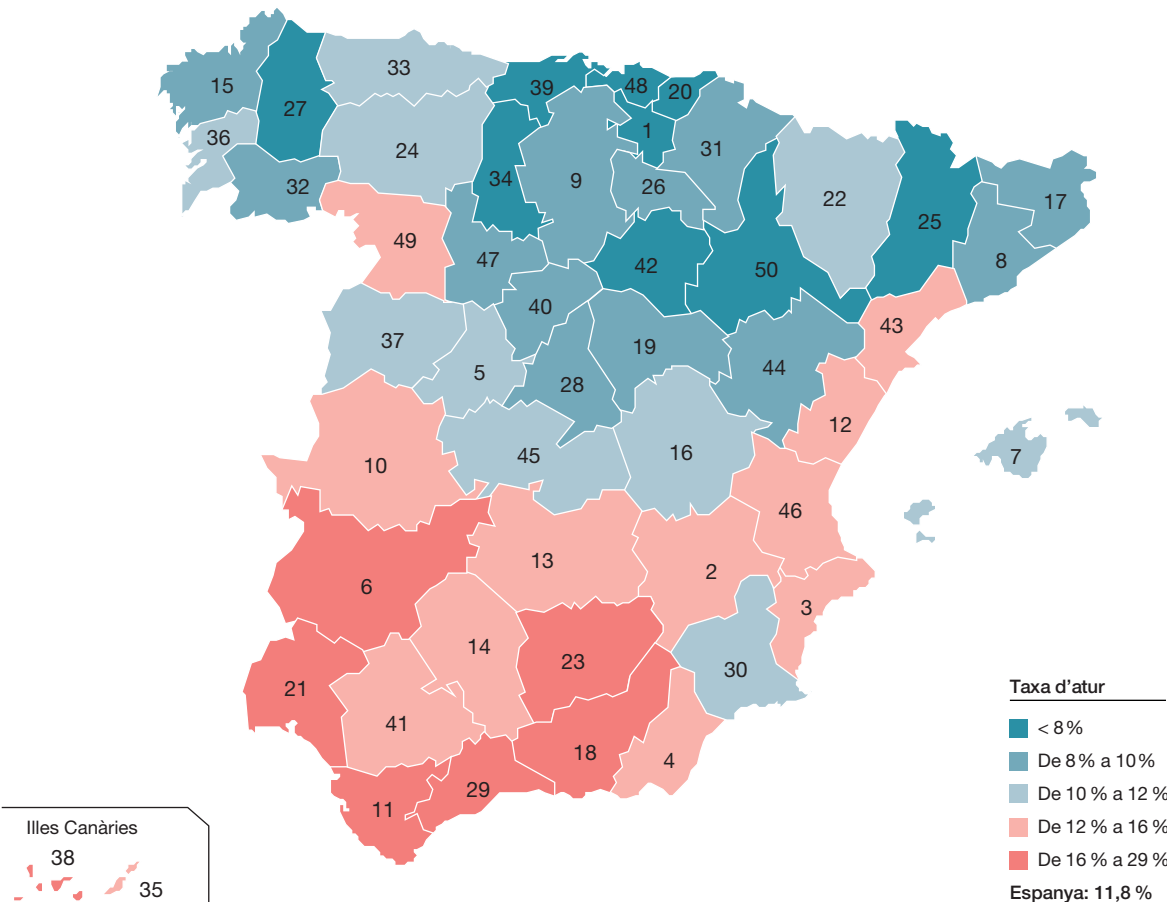
Comparativa provincial

L'any 2023, segons les dades a 1 de gener, un total de quaranta-dues províncies d'Espanya han registrat increments de **població**, mentre que sis han tingut pèrdues. Al conjunt de l'Estat, el creixement ha estat de l'1,3 % respecte a l'any anterior. La província de Barcelona ha crescut lleugerament per sobre, un 1,7 %. Guadalajara i Alacant han registrat els creixements més intensos (2,5 % ambdues), i Zamora i Jaén la major caiguda (-0,6 % ambdues); Barcelona se situa en dotzena posició. Pel que fa a la **població estrangera**, ha crescut notablement al conjunt de l'Estat (10,5 %) i ha augmentat a totes les províncies, sense excepció, entre les quals destaca l'increment intens de la Corunya (19,5 %) i l'increment més moderat d'Almeria (5,5 %). Barcelona, amb un creixement de l'11,1 %, se situa en vint-i-cinquena posició.

En la present edició, no s'ha pogut realitzar l'anàlisi de les dades del Directori Central d'Empreses (DIRCE) que publica regularment l'INE. Amb l'entrada en vigor del Reglament EBS 2019/2152 i del seu Acte d'Implementació 220/1997, les dades d'empreses DIRCE a 1 de gener del 2023 no són comparables amb els exercicis anteriors, per aquest motiu la dada de variació anual del Recull estadístic no queda recollida i s'observa el valor «--».

Mapa 1

Taxa d'atur estimat, per províncies. Quart trimestre del 2023

1	Àlaba	5,3
2	Albacete	12,1
3	Alacant	13,3
4	Almeria	14,6
5	Àvila	11,3
6	Badajoz	17,6
7	Illes Balears	11,2
8	Barcelona	8,6
9	Burgos	8,2
10	Càceres	13,8
11	Cadis	20,7
12	Castelló	15,0
13	Ciudad Real	15,8
14	Còrdova	15,5
15	La Corunya	8,4
16	Conca	11,3
17	Girona	9,3
18	Granada	21,6

19	Guadalajara	9,1
20	Guipúscoa	6,4
21	Huelva	20,2
22	Osca	11,4
23	Jaén	19,1
24	Lleó	10,1
25	Lleida	5,3
26	La Rioja	9,7
27	Lugo	7,1
28	Madrid	9,6
29	Màlaga	16,4
30	Múrcia	11,5
31	Navarra	9,3
32	Ourense	9,6
33	Astúries	11,6
34	Palència	7,2
35	Las Palmas	15,3
36	Pontevedra	10,7

37	Salamanca	10,8
38	Santa Cruz de Tenerife	16,9
39	Cantàbria	7,4
40	Segòvia	8,2
41	Sevilla	15,8
42	Sòria	5,1
43	Tarragona	14,9
44	Terol	9,4
45	Toledo	11,9
46	València	12,2
47	Valladolid	9,1
48	Biscaia	6,7
49	Zamora	15,6
50	Saragossa	7,3
51	Ceuta	32,7
52	Melilla	29,6

Font: INE

Taula 2

Recull estadístic comparatiu per províncies 2023¹

	Població total	Població estrangera	Empreses (DIRCE) ²	Ocupació registrada	Ocupació estimada	Persones aturades registrades	Persones aturades estimades	Taxa d'atur estimat	Deute viu/ habitant ³
Àlaba	0,7	8,4	--	2,4	0,4	0,3	-34,9	5,3	341
Alacant	2,5	11,1	--	3,3	2,6	-5,6	-14,5	13,3	131
Albacete	0,4	11,4	--	1,9	-1,9	-6,3	7,9	12,1	408
Almeria	1,9	5,5	--	1,6	-0,8	-4,4	-13,4	14,6	445
Astúries	0,1	17,3	--	2,1	4,3	-7,3	-17,1	11,6	152
Àvila	0,4	16,2	--	3,0	-4,5	-6,8	-5,8	11,3	201
Badajoz	-0,3	10,1	--	2,1	1,7	-6,3	-6,2	17,6	113
Barcelona	1,7	11,1	--	2,6	7,6	0,0	-13,6	8,6	443
Biscaia	0,4	11,3	--	2,1	7,1	-3,3	-23,0	6,7	69
Burgos	0,7	13,9	--	2,6	-2,2	-5,5	12,5	8,2	562
Càceres	-0,2	11,5	--	1,5	4,0	-7,7	-7,5	13,8	157
Cadís	0,3	11,1	--	3,1	6,0	-5,4	-16,8	20,7	1779
Cantàbria	0,5	13,0	--	1,8	4,7	-5,0	-29,2	7,4	89
Castelló	2,2	11,0	--	0,9	-0,5	1,1	6,5	15,0	189
Ciudad Real	0,2	11,3	--	1,1	6,0	-5,5	-27,6	15,8	220
Conca	0,9	10,5	--	0,9	1,3	-4,7	48,0	11,3	317
Còrdova	0,0	13,9	--	0,7	5,5	-4,1	-11,1	15,5	319
Girona	2,3	8,2	--	3,4	-2,3	-4,1	1,3	9,3	435
Granada	0,9	9,3	--	1,6	1,3	-2,8	14,0	21,6	404
Guadalajara	2,5	11,2	--	3,0	6,1	-5,3	-13,4	9,1	201
Guipúscoa	0,5	10,0	--	2,0	6,4	-3,5	-29,3	6,4	175
Huelva	0,6	7,4	--	0,1	7,3	-7,7	-2,1	20,2	776
Illes Balears	1,9	7,3	--	3,4	1,8	-11,6	6,8	11,2	158
Jaén	-0,6	12,7	--	0,3	1,6	-6,3	9,2	19,1	1142
La Corunya	0,4	19,5	--	2,5	3,3	-9,2	-14,8	8,4	105
La Rioja	0,8	7,2	--	2,2	-2,4	-7,2	12,3	9,7	225
Las Palmas	1,1	6,6	--	3,9	-0,6	-7,9	15,2	15,3	58
Lleida	1,5	7,0	--	2,5	8,0	-4,7	-46,4	5,3	388
Lleó	-0,2	11,9	--	2,5	-5,5	-7,5	15,5	10,1	413
Lugo	0,0	16,5	--	1,5	-0,4	-9,3	-20,6	7,1	80
Madrid	1,9	11,0	--	4,0	3,9	-0,6	-13,2	9,6	528
Màlaga	2,2	11,1	--	3,6	7,3	-3,9	-12,5	16,4	312
Múrcia	1,4	5,9	--	2,7	2,7	-6,8	-11,1	11,5	488
Navarra	1,1	10,2	--	2,4	1,7	-5,1	-8,3	9,3	95
Osca	0,7	8,8	--	1,5	-0,3	-8,1	29,3	11,4	158
Ourense	0,1	17,7	--	1,7	6,2	-7,8	-15,9	9,6	111
Palència	-0,1	16,3	--	4,3	3,5	-11,1	-16,7	7,2	278
Pontevedra	0,2	13,8	--	2,1	2,4	-8,9	-7,6	10,7	91
S.C. de Tenerife	1,5	8,5	--	4,5	6,7	-8,8	10,0	16,9	103
Salamanca	0,2	16,4	--	2,7	-1,0	-7,0	-3,5	10,8	250
Saragossa	1,1	9,3	--	3,4	3,8	-9,7	-23,8	7,3	640
Segòvia	1,0	10,7	--	2,4	4,3	-5,8	22,6	8,2	196
Sevilla	0,5	13,7	--	2,1	1,5	-3,6	-0,3	15,8	265
Sòria	1,4	19,3	--	2,5	8,1	-7,6	-31,4	5,1	335
Tarragona	2,1	8,8	--	3,7	-1,0	-1,8	53,4	14,9	481
Terol	0,7	9,1	--	1,9	6,5	-9,7	3,3	9,4	119
Toledo	2,1	15,2	--	4,2	1,8	-6,3	-26,5	11,9	195
València	1,8	14,8	--	3,6	4,9	-3,8	4,9	12,2	291
Valladolid	0,6	14,4	--	2,6	1,2	-9,1	21,4	9,1	309
Zamora	-0,6	15,0	--	2,2	1,7	-8,8	18,6	15,6	82
Espanya	1,3	10,5	--	2,8	3,6	-4,6	-7,2	11,8	377

1. Variació 2022-2023, a excepció de la taxa d'atur (taxa del IV trimestre del 2023, en percentatge) i el deute viu (31 de desembre del 2023, en euros). L'ocupació i les persones aturades registrades i estimades fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament. La població, total i estrangera, i les empreses DIRCE, a l'1 de gener de cada any. L'ocupació registrada va referida als afiliats totals a la Seguretat Social, a tots els règims.

2. Degut a l'entrada en vigor del Reglament EBS 2019/2152 i del seu Acte d'Implementació 220/1197, les dades d'empreses DIRCE a 1 de gener del 2023 no són comparables amb els exercicis anteriors, per aquest motiu s'ha representat la manca d'informació amb el símbol «--».

3. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província dividit pel total d'habitants.

Font: INE, Ministeri d'Hisenda i Ministeri de Treball

Per la seva banda, el **deute viu** dels ajuntaments, amb dades del 31 de desembre del 2023 i població de l'1 de gener del 2023, ha quedat situat en 377 €/habitant en el conjunt espanyol, 12 euros més que l'any anterior, i en 443 euros a la província de Barcelona, 40 més que l'any anterior, que és el desè més elevat de les províncies espanyoles. Cadis, sobretot, i Jaén han tornat a ser les províncies més endeutades per càpita, i les úniques per sobre de mil €/habitant. Al cantó oposat, amb 58 €/habitant, se situa Las Palmas, seguida de Biscaia i Lugo.

Les altres variables que es recullen a la taula sobre comparativa provincial es refereixen a indicadors del mercat de treball i en permeten comprovar l'evolució durant l'any 2023, en ser dades referents al darrer dia de l'any en el cas dels ocupats i aturats registrats a la Seguretat Social, o al quart trimestre pel que fa als ocupats i aturats estimats per l'EPA de l'INE. Segons aquestes variables, i comparades amb l'evolució al conjunt de l'Estat, hi ha dos comportaments diferenciats segons si es tracta de fonts registrals o d'estimacions.

En el nombre d'**aturats** s'observa aquest comportament. Si es té en compte l'atur registrat, s'ha arribat a un estancament en l'evolució de l'atur a la província de Barcelona, mentre que al conjunt d'Espanya l'atur continua caient a un ritme destacat, concretament un -7,2 %. De fet, és una de les tres úniques províncies on l'atur no cau, sinó que és pràcticament idèntic o augmenta respecte al 2022, després d'haver estat una de les més dinàmiques en la reducció de l'atur en el procés de recuperació econòmica de la covid-19. A part de l'estancament de Barcelona, hi ha dues províncies que sumen més aturats registrat en aquest darrer any, Àlaba (0,3 %) i Castelló (1,1 %). Les baixades d'atur registrat més importants s'han generat a Palència (-11,1 %) i a les Illes Balears (-11,6 %). En canvi, el comportament és molt diferent en l'atur estimat a partir de l'EPA. Aquí, la província continua la tendència positiva en reduir l'atur estimat un -13,6 %, una caiguda més intensa que al conjunt de l'Estat (-7,2 %), i ocupa la dissetena posició entre totes les províncies. Àlaba (-34,9 %) i Lleida (-46,4 %) encapçalen la davallada, mentre que destaquen els augments de Conca (48,0 %) i Tarragona (53,4 %).

La **taxa d'atur** estimada de la província de Barcelona se situa en el 8,6 %, 3,2 punts percentuals per sota de l'estatal (11,8 %), i la seva evolució ha estat positiva amb una reducció de -1,9 punts percentuals respecte a l'any 2022. Al conjunt d'Espanya també s'ha registrat una caiguda, però més moderada, d'1,2 punts percentuals. Trenta-dues províncies presenten una menor incidència de l'atur que un any enrere, i destaquen les baixades de Lleida i Ciudad Real. Però les altres divuit experimenten un augment, encapçalades per Osca i Conca. Les tres províncies basques, Sòria i Lleida tenen les taxes d'atur més reduïdes, per sota del 7 %. En canvi, tres províncies andaluses tenen una taxa d'atur superior al 20 %: Huelva, Cadis i Granada.

Pel que fa als **ocupats**, en el cas dels registrats, considerant el total d'afiliats a tots els règims, a la província de Barcelona han augmentat tímidament, per sota de la dada registrada a Espanya, un 2,6 % davant d'un 2,8 %, respectivament. Així, se situa en una posició intermèdia entre totes les províncies, en el divuitè lloc. Els creixements més intensos s'han donat a Santa Cruz de Tenerife, Palència i Toledo, superiors al 4 % interanual. El darrer any no ha caigut l'ocupació registrada a cap província. Per la seva banda, l'ocupació estimada dibuixa un major dinamisme a la província de Barcelona, on s'incrementa un 7,6 % en un any i esdevé la tercera província amb un creixement més intens, per darrere de Lleida i Sòria. A més, és un augment molt més gran que el del conjunt de l'Estat, on en el mateix període ha crescut un 3,6 %. Un total de trenta-set províncies han crescut en ocupació estimada, davant de tretze províncies on ha caigut, amb especial incidència a Àvila i Lleó.

3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal

La província de Barcelona està formada actualment per 13 comarques: Alt Penedès, Anoia, Bages, Berguedà, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Lluçanès, Maresme, Moianès, Osona, Vallès Occidental i Vallès Oriental.¹ En la present edició, hem incorporat el Lluçanès a l'anàlisi comparativa

¹ Els municipis d'Espinelves, Vidrà i Viladrau, de la comarca d'Osona, formen part de la província de Girona. Així mateix, Gósol (Berguedà) pertany a la província de Lleida. En canvi, el municipi de Fogars de la Selva, comarca de la Selva (província de Girona), pertany a la província de Barcelona.

i evolutiva en totes aquelles dades i indicadors en què ha estat possible, ja sigui perquè les fonts d'informació n'han publicat les dades o perquè hem pogut reconstruir la sèrie necessària a partir de l'agrupació de dades municipals. En tot cas, encara hi ha alguns indicadors dels quals no es disposa d'informació per a la nova comarca i que no s'han pogut analitzar.

La comarca del Barcelonès, que és la de menor superfície de la província (145,8 km²), l'any 2023 concentra el 39,9 % de la **població** provincial, segons les dades del Cens Anual de Població. En segon terme trobem el Vallès Occidental (16,4 %), seguida del Baix Llobregat (14,5 %). El conjunt d'aquestes tres comarques, juntament amb el Maresme i el Vallès Occidental, forma la Regió Metropolitana de Barcelona, que acull el 86,1 % de la població de la província. A la banda oposada trobem les comarques amb un pes petit dins del conjunt de la demarcació, com són el Berguedà (0,7 %), el Moianès (0,3 %) i el Lluçanès (0,1 %).

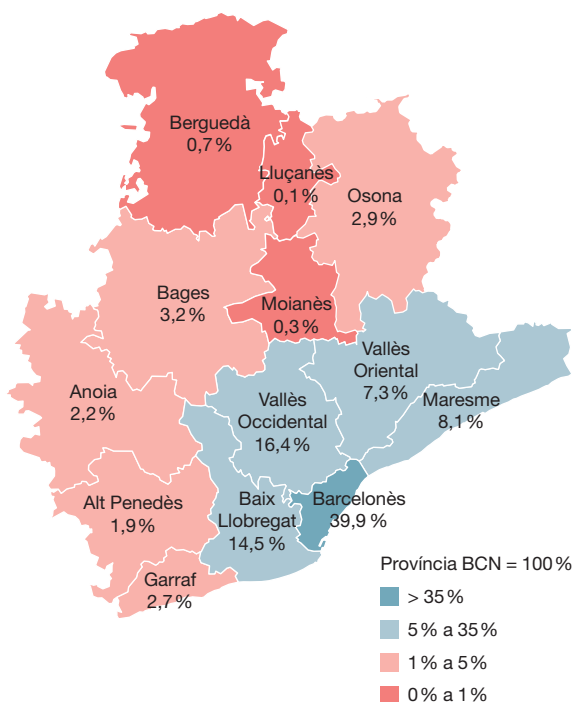
Entre els anys 2022 i 2023, totes les comarques han crescut demogràficament. El Moianès (1,95 %) i sobretot el Barcelonès (2,43 %) han registrat els creixements més intensos entre les comarques barcelonines. Els creixements més moderats s'han donat al Baix Llobregat (1,02 %) i al Berguedà (0,79 %).

El Barcelonès encapçala el creixement demogràfic de la província, seguida del Moianès, amb increments propers o per sobre del 2 % interanuals.

Segons la nacionalitat, la població ha tingut evolucions diferenciades. En el cas dels **habitants estrangers**, el creixement ha estat generalitzat a totes les comarques barcelonines. El Lluçanès ha estat la comarca amb un augment més intens (18,8 %), seguida del Barcelonès (13,2 %) i el Moianès (12,0 %). L'Alt Penedès (7,8 %) i el Vallès Occidental (7,7 %) registren els increments més moderats, però continuen essent elevats. En canvi, la població autòctona presenta una evolució tímida positiva al conjunt de les comarques, i fins i tot amb dues comarques on decreix, el Berguedà (-0,1 %) i el Barcelonès (-0,3 %). Les comarques amb major creixement de població autòctona són

Mapa 2

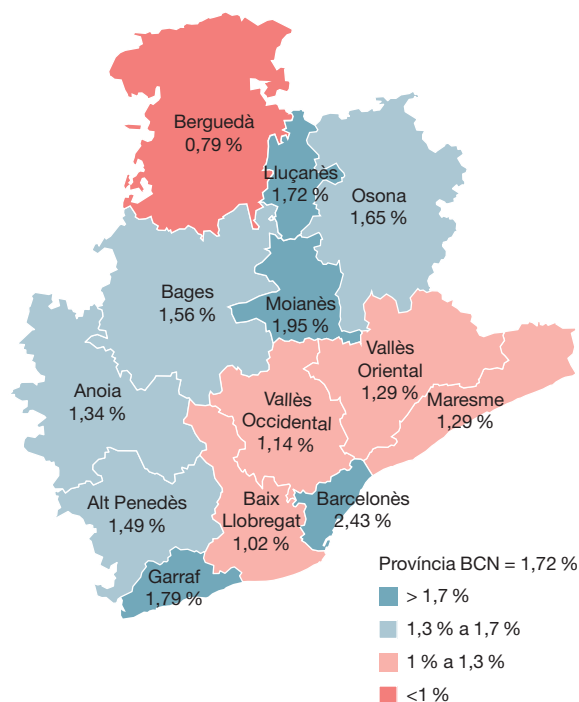
Nombre d'habitants. Província de Barcelona, 2022 (en percentatge sobre el total)

Font: Idescat

Mapa 3

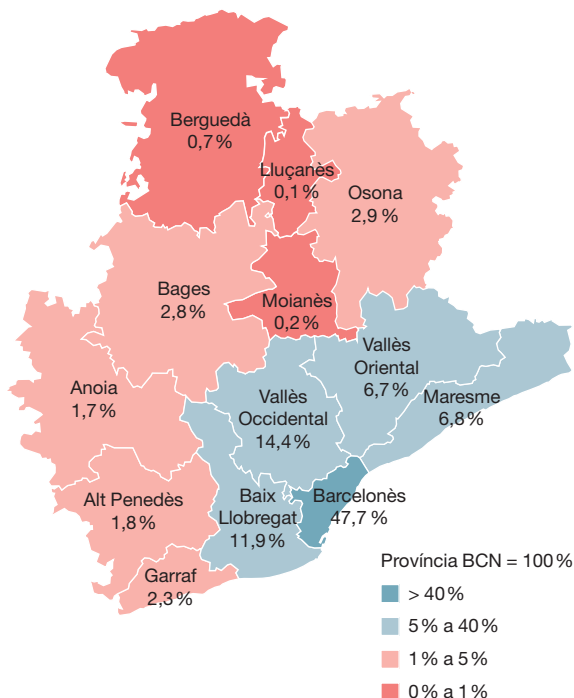
Variació anual del nombre d'habitants. Província de Barcelona, 2022 (en percentatge)

Font: Idescat

Mapa 4

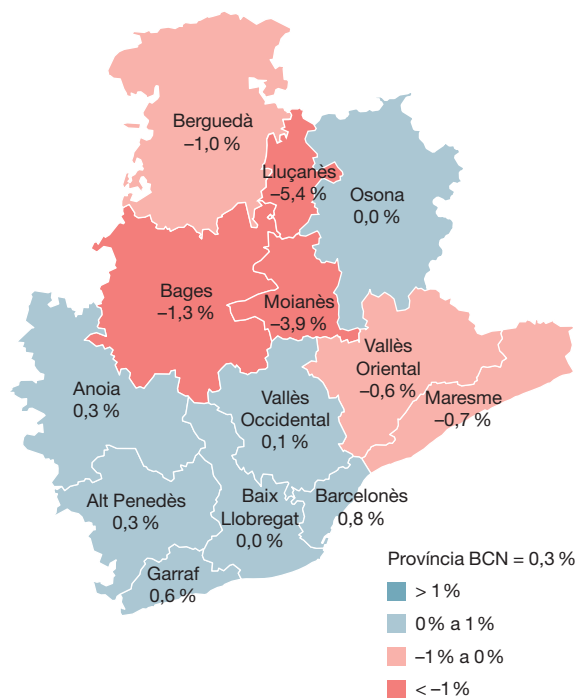
Nombre d'empreses. Província de Barcelona, 2023 (en percentatge sobre el total)

Nota: Comptes de cotització
Font: Idescat

Mapa 5

Variació anual del nombre d'empreses. Província de Barcelona, 2023 (en percentatge)

Nota: Comptes de cotització
Font: Idescat

l'Alt Penedès (0,7 %) i el Moianès (0,9 %). Les comarques amb major presència de població amb nacionalitat estrangera l'any 2023 són el Barcelonès (22,6 %), Osona (17,8 %) i el Garraf (16,2 %). A la banda contrària hi ha el Lluçanès (8,0 %), que és l'única comarca on la població estrangera té un pes inferior al 10 %.

Quant al nombre d'empreses (comptes de cotització), la concentració a la comarca del Barcelonès és encara més clara que en termes de població. L'any 2023 s'hi localitzen el 47,7 % de les empreses de la província de Barcelona, i el seu pes augmenta en tres dècimes respecte a l'any 2022. La Regió Metropolitana de Barcelona aglutina el 87,4 % de les empreses de la província, cosa que evidencia la polarització empresarial al Barcelonès i el seu entorn.

Set comarques barcelonines han registrat un augment del nombre d'empreses, i és el Barcelonès la comarca que lidera el creixement (0,8 %) i impulsa l'evolució del conjunt de la província. En segona posició trobem el Garraf, que modera la seva dinàmica fins al 0,6 %. L'Alt Penedès i l'Anoia registren una evolució similar a la del conjunt de la província (0,3 %). El Vallès Occidental presenta un tímid increment (0,1 %), i el Baix Llobregat i Osona pràcticament tenen el mateix nombre d'empreses que un any abans (0,0 %).

El Barcelonès s'erigeix com la comarca més dinàmica en creixement del teixit empresarial (0,8 %), però hi ha importants retrocessos, com ara al Lluçanès (-5,4 %).

Les altres sis comarques presenten una evolució negativa en el nombre d'empreses. El Lluçanès és la comarca amb una caiguda més intensa (-5,4 %), seguida del Moianès (-3,9 %). Dins de la Regió Metropolitana de Barcelona, el Vallès Oriental (-0,6 %) i el Maresme (-0,7 %) perden empreses.

En relació amb el nombre d'empreses per grans sectors d'activitat, l'evolució entre els anys 2022 i 2023 evidencia un augment al sector més gran, els serveis, que creix un 0,5 % i és el que impulsa el creixement del teixit empresarial de la demarcació. La indústria perd teixit empresarial, cau un -1,2 %, igual que ho fa l'agricultura (-3,3 %). La construcció creix sensiblement, un 0,3 %.

L'Alt Penedès i el Garraf lideren el creixement empresarial al sector serveis (1,1 % ambdues), però alhora també encapçalen les pèrdues a la indústria (-2,6 % i -3,3 %, respectivament), juntament amb el Lluçanès, que cau un -8,8 %. De fet, totes les comarques perden teixit empresarial industrial, amb l'excepció del Berguedà (2,0 %). En la construcció, és el Barcelonès la comarca que n'impulsa l'augment (1,9 %), ja que algunes comarques han patit importants retrocessos, com ara el Bages (-5,2 %) i el Moianès (-15,2 %). L'agricultura manté una tendència a la baixa gairebé a totes les comarques, entre les quals destaca la reducció del Vallès Oriental (-7,6 %) i el Barcelonès (-7,7 %), en contraposició amb el remarcable ascens de l'Anoia (7,4 %).

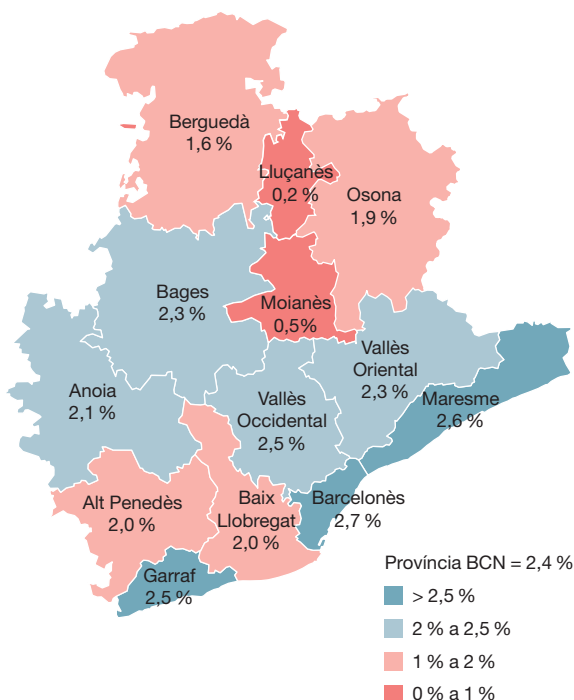
La **dimensió mitjana** de les empreses s'ha incrementat a la majoria de les comarques barcelonines, exceptuant el Berguedà i el Moianès. El creixement d'aquest indicador ha vingut donat per un augment més intens de l'ocupació assalariada que el nombre de comptes de cotització. Al conjunt de la província, l'increment ha estat de quatre dècimes, fins a arribar als 13,3 assalariats per compte de cotització. L'increment absolut més elevat, de nou dècimes, s'ha produït al Vallès Occidental, seguit del Lluçanès, amb quatre dècimes més. En canvi, el Moianès ha patit la major reducció en la dimensió mitjana de les empreses, ha caigut en sis dècimes i ha passat a tenir la dimensió mitjana més petita de tota la demarcació. Tres comarques ja superen els 14 assalariats per compte de

El Barcelonès impulsa el creixement de l'ocupació a la província (2,7 %), mentre que el Vallès Occidental lidera l'increment de llocs de treball (5,7 %).

Mapa 6

Variació anual de la població ocupada registrada. Província de Barcelona, 2023

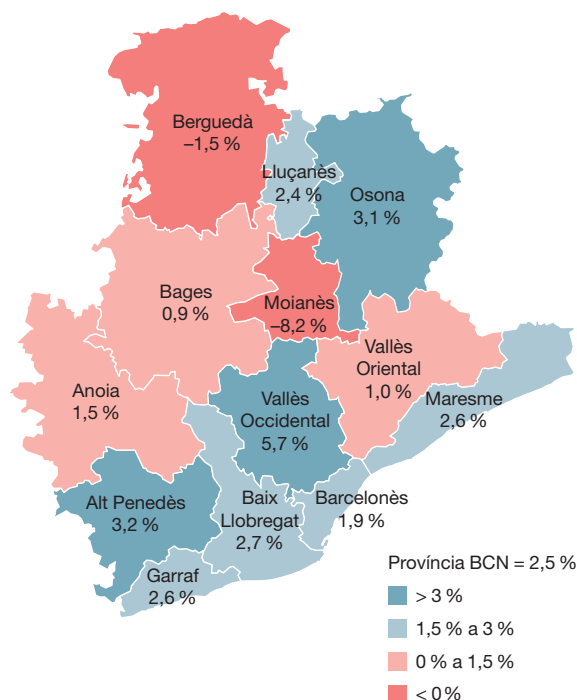
(en percentatge)

Mapa 7

Variació anual dels llocs de treball. Província de Barcelona, 2023

(en percentatge)

Nota: Afiliats al RGSS+RETA, segons la residència dels treballadors
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Nota: Afiliacions al RGSS+RETA, segons el compte de cotització de l'empresa
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

cotització: el Vallès Occidental, el Barcelonès i el Baix Llobregat. A l'altre extrem, el Garraf, el Berguedà, el Lluçanès i ara també el Moianès mantenen valors per sota de 7.

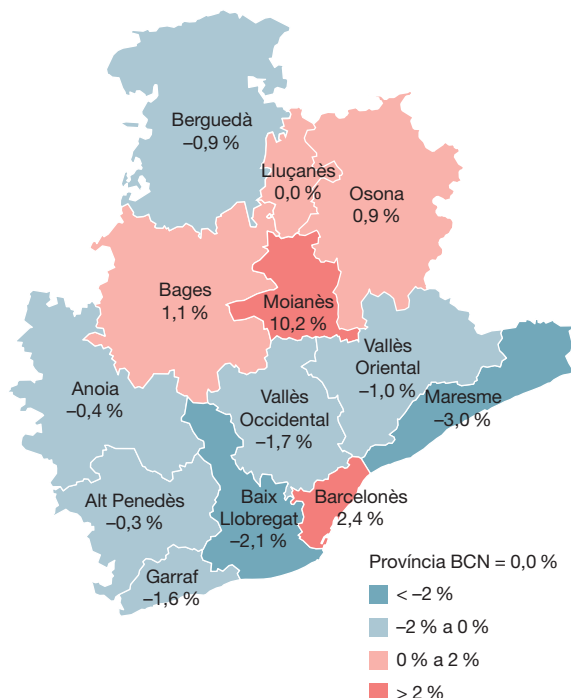
Respecte a la **població ocupada registrada**, segons la residència del treballador, el seu creixement s'ha donat en totes les comarques de la província. El creixement més destacat s'ha observat al Barcelonès (2,7 %), seguit del Maresme (2,6 %) i el Garraf (2,5 %). Les comarques que presenten un dinamisme més moderat en aquest darrer any han estat el Moianès (0,5 %) i el Lluçanès (0,2 %). En canvi, el nombre de **llocs de treball**, segons el compte de cotització de l'empresa, també s'ha estès a la majoria de comarques, exceptuant-ne dues. Aquí, les variacions han estat més disperses. On ha crescut de manera més intensa ha estat a Osona (3,1 %), l'Alt Penedès (3,2 %) i el Vallès Occidental (5,7 %), en aquest darrer cas accelerat per canvis administratius en empreses, més que no pas per un increment real. En canvi, s'experimenta un descens de llocs de treball a dues comarques, el Berguedà (-1,5 %) i el Moianès (-8,2 %). Al conjunt de la província, l'ocupació ha crescut un 2,4 % i els llocs de treball un 2,5 %.

A totes les comarques de la província de Barcelona, la **població ocupada registrada** ha estat més dinàmica entre les dones que entre els homes, amb majors increments de l'ocupació femenina. La diferència és més gran quan s'analitza l'evolució de l'ocupació segons la nacionalitat, ja que a totes les comarques ha estat notablement més positiva entre la població ocupada de nacionalitat estrangera que no pas l'autòctona. L'única excepció ha estat el Moianès, on l'ocupació registrada estrangera s'ha reduït un -3,8 %, enfront d'un ascens de l'ocupació autòctona (1,0 %). De nou, la diferència més gran entre nacionalitats s'ha donat al Berguedà, amb un creixement dels ocupats de gairebé el 9 % entre la població estrangera. Per edats, els dos grups d'edat extrems registren el major dinamisme en termes de població ocupada. La població ocupada de més edat, de 55 anys i més, és la que registra els augments més destacats, i arriba a ser del 7,7 % interanual al Garraf; aquesta franja i la de 45 a 55 anys són els únics grups d'edat que creixen a totes les comarques. El grup de joves menors de 30 anys és el segon més dinàmic, també amb el Garraf al capdavant (6,2 %), però amb l'excepció del Moianès, que perd ocupació jove. Cal remarcar que el grup d'edat de 30 a 44 anys experimenta una caiguda generalitzada a totes les comarques menys al Barcelonès. Aquesta darrera comarca s'erigeix com l'única on es dona un creixement en tots els grups d'edat analitzats.

Pel que fa als **llocs de treball**, diferenciant en primer terme entre assalariats i autònoms, s'observa que gairebé a totes les comarques barcelonines s'experimenta un major augment en la modalitat de treball assalariat que en la de treball autònom. Al conjunt de la província de Barcelona, els llocs de treball assalariat creixen un 2,9 % i els de treball autònom un 0,5 %. Els ascensos més elevats en el nombre d'assalariats s'han produït a Osona (3,8 %), a l'Alt Penedès (3,9 %) i sobretot al Vallès Occidental (6,7 %). El cas de l'important salt del Vallès Occidental es dona per un increment real dels llocs de treball, però també per canvis administratius en centres de cotització que s'ubiquen a la comarca. A la banda contrària trobem els únics dos descensos, el del Berguedà (-2,1 %) i la notable davallada del Moianès (-12,3 %). En el cas dels llocs de treball autònom, aquest darrer any 2023 canvia la tendència negativa de l'any anterior i registra un lleuger creixement. Entre les comarques, el Garraf és la que presenta un major creixement del treball autònom (1,8 %). Però hi ha quatre comarques on aquesta modalitat de treball ha davallat, si bé la caiguda ha estat tímida; l'única on ho fa de manera més destacada és el Bages (-1,6 %).

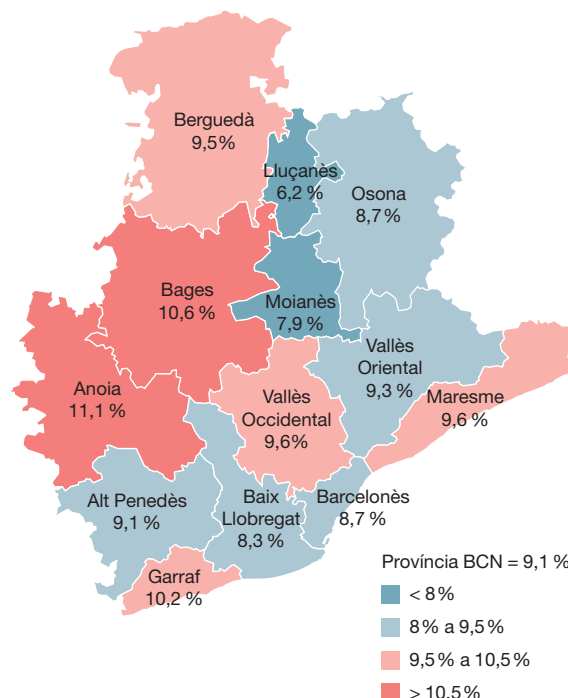
Quan s'analitza l'evolució segons els grans sectors d'activitat, s'observa que el més dinàmic en termes de llocs de treball han estat els serveis, amb un increment al conjunt de la província del 2,8 % interanual. En aquest sector, les comarques amb un increment més intens han estat l'Alt Penedès i el Vallès Occidental, ambdues per sobre del 5 %, mentre que l'únic retrocés es dona al Berguedà (-2,8 %). La construcció és el segon sector més dinàmic, si bé ha tingut una distribució territorial més irregular entre les comarques, des del creixement del 4,9 % al Garraf fins a la important caiguda del Lluçanès (-12,5 %). La indústria té un comportament positiu més estès per la gran majoria de comarques, entre les quals destaquen els creixements superiors al 6 % del Garraf i el Lluçanès. Només dues comarques perden llocs de treball industrials: l'Alt Penedès, que cau un -0,3 %, i el Moianès, amb una caiguda excepcional del -24,5 %. Finalment, pel que fa al sector primari, en el conjunt de la província ha sofert una davallada, però l'evolució ha estat variable entre les comarques, amb descensos a set comarques i guanys a quatre, mentre que dues no han registrat pràcticament cap variació, i van des de la baixada més destacada del Baix Llobregat (-6,1 %) fins a l'augment més significatiu del Garraf (5,6 %).

Mapa 8

Variació anual de la població aturada registrada, 2023 (en percentatge)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

Mapa 9

Taxa d'atur registrat, desembre 2023 (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat i de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

La variació de la població aturada difereix entre comarques, amb el Maresme encapçalant la baixada més marcada. La taxa d'atur registrat continua per sota del 8 % a dues comarques: el Moianès i el Lluçanès.

En paral·lel a l'increment dels ocupats i dels llocs de treball, la **població aturada registrada** (inscrita al Servei d'Ocupació de Catalunya) presenta un comportament diferenciat, amb una tendència a l'estabilització al conjunt provincial (0,0 %), però amb descensos a vuit de les tretze comarques, i quatre ascensos, algun dels quals remarcable. El Maresme és la comarca que presenta la davallada més marcada, del -3,0 %, seguida del Baix Llobregat (-2,1 %). En la situació contrària destaquen dues comarques, el Barcelonès, on creix un 2,4 % i, per la seva dimensió, contraresta els descensos que s'hagin pogut donar a altres comarques, i el Moianès, que el darrer any experimenta un repunt important de l'atur (10,2 %).

La majoria de comarques han experimentat un descens en la seva **taxa d'atur** en acabar l'any 2023, ja sigui per la davallada de l'atur, per l'augment de la població ocupada o bé per la combinació d'ambdós fenòmens. La comarca que més ha vist reduir-se la taxa ha estat el Maresme, on es rebaixa en cinc dècimes respecte al mateix període del 2022. D'augment només se n'ha produït un, al Moianès, on la taxa creix sis dècimes. El Lluçanès repeteix com la comarca amb una menor incidència de l'atur, ja que la taxa d'atur se situa en el 6,2 %, 2,9 punts percentuals per sota de la província (9,1 %). En segona posició trobem el Moianès, on, malgrat l'augment dels aturats i de la taxa, la seva incidència encara resulta comparativament baixa (7,9 %). La taxa d'atur més elevada es torna a donar a l'Anoia (11,1 %), seguida del Bages (10,6 %) i el Garraf (10,2 %). Cal remarcar

que en el cas de les comarques amb una incidència més elevada de l'atur, al llarg de l'any 2023 s'ha produït una convergència cap a la mitjana provincial, de manera que les diferències amb la taxa d'atur del conjunt de la província s'hi han reduït sensiblement.

El nombre de **beneficiaris de prestacions** ha crescut l'any 2023 a la província (1,7 %), però no així a totes les comarques. Les comarques del Moianès (21,9 %), el Bages (4,3 %) i el Barcelonès (3,9 %) són les que han experimentat un major creixement. Alhora, aquest indicador ha davallat a set comarques: el Berguedà (-1,8 %), l'Alt Penedès (-2,1 %) i sobretot el Lluçanès (-12,3 %) són les comarques on s'ha reduït de manera més intensa.

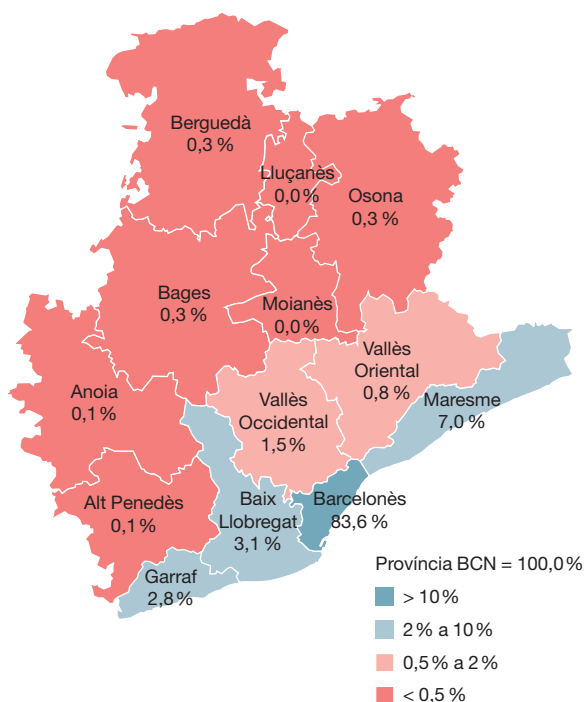
La taxa de cobertura, que es defineix com el percentatge de persones desocupades que perceben prestacions sobre el total de persones aturades i demandants (sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior), ha augmentat al conjunt de la província (1,5 punts percentuals) i arriba al 70,5 %. El Maresme és la comarca amb una major taxa de cobertura (81,6 %), seguida del Lluçanès (81,1 %). A l'altre extrem se situen novament el Bages i l'Anoia, amb uns valors al voltant del 65 %. Per altra banda, el Moianès és la comarca que ha guanyat més taxa de cobertura respecte al 2022 (7 punts percentuals), i el Lluçanès és la que més ha baixat en aquest període (-12,3 punts percentuals).

La **contractació** s'ha d'analitzar aquest darrer any 2023 amb la perspectiva dels canvis que ha suposat la implementació del Reial Decret-Llei 32/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reforma laboral, la garantia de l'estabilitat en l'ocupació i la transformació del mercat de treball, que va entrar en vigor el 31 de març del 2022, i que ha establert molts canvis en l'àmbit de la contractació laboral. Conseqüentment, la variació respecte a l'any 2022, quan va entrar en vigor, es veu pertorbada per les modificacions que va introduir i els efectes que ha generat. En termes

globals, la contractació a la província l'any 2023 ha disminuït un -12,1 % en relació amb l'any 2022. Aquest decreixement s'ha estès en major o menor mesura a totes les comarques barcelonines, sense excepció. La comarca que ha registrat un major descens ha estat el Moianès (-21,6 %), seguida del Maresme (-16,6 %), i el Lluçanès és on el descens ha estat més moderat (-0,6 %). En qualsevol cas, la contractació temporal és la que ha registrat una major variació negativa, impulsada per la reforma laboral introduïda, amb el Maresme al capdavant (-28,5 %). En canvi, la davallada de la contractació indefinida ha estat comparativament menor a totes les comarques, i fins i tot ha tingut valors positius al Lluçanès (17,7 %). Així, els efectes de la reforma laboral s'evidencien sobretot en la distribució de la contractació. S'ha reduït considerablement el pes de la contractació temporal, que a la província ja se situa per sota del 60 % (57,5 %), pes que arriba a ser menor del 50 % a tres comarques, el Garraf, el Maresme i el Lluçanès, és a dir, en aquestes comarques hi ha més contractació indefinida que temporal. Els valors més elevats de contractació temporal s'han donat a l'Alt Penedès (62,4 %) i a l'Anoia (68,6 %).

Mapa 10

Impost sobre les estades en establiments turístics, 2023* (en percentatge sobre el total)

* Inclou el 2n semestre de 2022 i el primer semestre de 2023, que correspon al 4t trimestre del 2022 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2023.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

L'oferta **turística** de la província ha crescut respecte a l'any 2022, i aquest creixement s'ha produït de manera gairebé generalitzada

a les comarques barcelonines. En nombre d'establiments, l'increment més destacat ha estat el del Vallès Occidental (35,6 %). Pel que fa a les places, l'Anoia registra el major ascens (12,6 %). Respecte a l'any 2019, totes les comarques presenten una major oferta turística, a excepció del nombre de places del Lluçanès (-1,0 %) i del Berguedà (-1,4 %). Mentrestant, la demanda turística experimenta un creixement interanual significatiu, però amb diferències segons les comarques. En nombre de viatgers, l'increment més important es torna a registrar al Barcelonès (13,0 %), davant de la davallada més important del Moianès (-12,9 %). I en nombre de pernoctacions, és el Bages la comarca que experimenta el major creixement (13,1 %), enfront de la major baixada de l'Alt Penedès (-8,2 %).

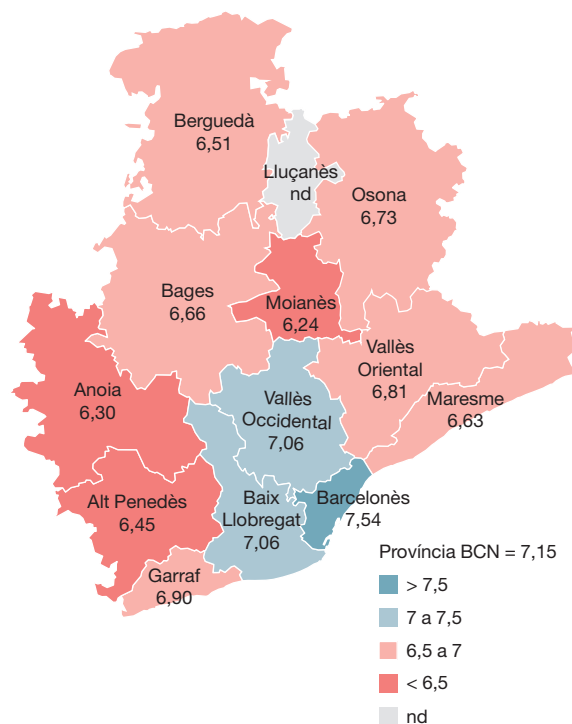
El Barcelonès es manté com el gran pol d'atracció turística; a tall d'exemple, recapta el 83,6 % de l'import total de la província que prové de l'impost sobre les Estades en Establiments Turístics durant l'any 2023.

En el **comerç**, s'ha incrementat la superfície de venda gairebé de manera generalitzada a totes les comarques, mentre que el nombre d'establiments ha caigut a totes. L'augment més intens de superfície de venda s'ha donat al Vallès Oriental (11,8 %) i al Garraf (12,5 %), en contraposició amb el Moianès (-2,4 %) i el Lluçanès (-4,4 %), que són les úniques comarques que perden superfície de venda. I en nombre d'establiments, les caigudes més pronunciades són les del Berguedà (-12,0 %) i del Lluçanès (-17,6 %), mentre que les més moderades són les del Maresme (-4,3 %) i del Vallès Oriental (-3,5 %). La superfície mitjana dels establiments, però, s'incrementa respecte a l'any 2021. El Moianès i el Lluçanès tenen les superfícies mitjanes més baixes, de 95 i 87 m², respectivament. En canvi, l'Alt Penedès i el Bages tenen la major superfície mitjana, de 178 i 166 m², respectivament.

Totes les comarques barcelonines obtenen una valoració positiva de l'oferta comercial, ja que totes superen la puntuació de 6 sobre 10. La comarca més ben valorada continua essent el Barcelonès, que obté una puntuació de 7,54. A la banda contrària trobem el Moianès, que és puntuada amb un 6,24. Totes dues, sumades al Maresme, experimenten un descens en la valoració respecte a l'anterior enquesta de l'any 2017, concretament el Barcelonès perd 0,29 punts i el Moianès 0,30. En canvi, les comarques del Vallès Oriental i Osona són les que milloren més la seva puntuació, en 0,23 i 0,26 punts, respectivament.

Mapa 11

Valoració de l'oferta comercial del municipi, 2019 (sobre 10)

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra, Diputació de Barcelona